

Saulėta, dieną 90°, naktį 70.
Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:19

KONGRESO VADOVYBĖ BALTUOSE RŪMUOSE

PREZIDENTAS NIXONAS PAKVIETĖ Į SVEČIUS TRIS LENKŲ VADUS

VARŠUVA. — Lenkijos spauda paskelbė Amerikos-Lenkijos pasitarimų Varšuvoje komunikatą. Amerika sutiko sudaryti Jungtinį komitetą kuris svarstytų galimumus išplėsti tarp abiejų šalių prekybą. Būsią bandoma praplėsti kontaktus mokslo srityje. Komunikate Lenkija išreiškia norą pirkti daugiau Amerikos prekių, technologijos ir gamybos leidimų. Amerika sako studijuojanti tolimesnius žingsnius, vedančius į abipusę prekybą ir ekonominį bendradarbiavimą.

Komunikatą Lenkijos vardu pasirašė komunistų partijos vad. Gierke užėmęs tą vietą po lenkų darbininkų sukilimo ir Gomulko pašalinimo iš valdžios. Gierke įvestoms reformoms reikia modernių mašinų, kurių dauguma pagal Amerikos įstatymus yra laikomos strateginės svarbos ir neleidžiamos eksportuoti į komunistinius kraštus.

Neabejojama, kad ir kitos Rytų Europos komunistinės šalys stebės Amerikos-Lenkijos derybas dėl prekybos. Jei Lenkijai kongresas padarys išimtį, ir kitos reikalus panašius išimčių.

Komunikatas užsimena apie oro transporto susitarimą, kelionių ir turizmo plėtimą. Prezidento Nixono viešėjimo proga buvo pasirašyta konsuliarinė sutartis, kuri leidžia Amerikai steigti naują konsulatą Krokuvoje ir Lenkijai — New Yorke. Susitarta ir dėl teisių tokių lenkų, kurie skelbiasi esą ir Amerikos ir Lenkijos piliečiai.

Kalbant apie būsimą Europos saugumo konferenciją, komunikatas pakartoja Amerikos formulę, kad konferencijai reikia rūpestingai pasiruošti, tačiau ir rašo ir sovietų išsiterdę pastaba, kad konferencija turėtų įvykti "be nereikalingo delsimo".

Prezidentas Nixonas pakvietė į Ameriką atsilankyti partijos vadą Gierką, premjerą Jaroszewicz ir prezidentą Jablonski.

Plaukia aukos Jaunimo kongresui

Antrojo Pasaulinio Lietuvių Jaunimo Kongreso Finansų Komisija, vadovaujama dr. J. Kazicko, š. m. gegužės gegužės 19 d. New Yorke informavo lietuvių spaudos bei radijo atstovus apie Kongreso finansinę ruošą. Be pirmininko dr. J. Kazicko, pranešimus padarė informacijos vadovė Rima Čerkeliūnienė, finansų organizacijos vadovas dr. Vyt. Vyngantas, vėjau vadovas — Ant. Sabalis, išdo — Vyt. Veliūnas. Diskusijų metu aiškinti dėl reikalo skubiau surinkti reikalingas Kongresui sekmingai įvykdyti lėšas.

Iš pranešimų paaiškėjo: Kongreso samata siekia 160,000 dol. Atsiskaityti numatytas kongreso metu sukelti pajamas bei Kanadoje pravedamojo vėjau davinis, JAV-se dar tenka surinkti 90,000 dol. Lig šiol JAV-se surinkta 29,039 dol. arba 32.3 proc. reikiamos sumos. Dar teks surinkti per 60,000 dol.

JAV lietuvių telkiniai įvairiose miestuose ar mažesnėse vietose suskirstyti pagal jiems paskirtas vad. kvotas, t. y. kiek iš jų laukina surinkti lėšų Kongresui. Paaikškėjo, kad du miestai savo kvotas išpildė net su kaupu — Brokton, Mass., jau prisijuntė 1,250 dol. (nors kvota buvo 1,200 dol.) Vašingtono lietuvių, prisijuntė 1,595 dol. (kvota — 1,500 dol.).

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Karinė vadovybė paskelbė, kad vakar Šiaurės Vietname karo lėktuvai turėjo 220 antskrydžių. Perkirsti penki tiltai, sunaikinti trys skydų kuro sandėliai, 21 laivas, 21 sandėlys, 18 vagonų.

EASTON, Mass. — Žemės ūkio sekretorius Butz pareiškė, kad Amerika ir Sov. Sąjunga greit pasirašys prekybos sutartį. Sovietų vyriausybė siekia pakelti mėsos ūkį, o to ji negali padaryti be Amerikos javų.

WASHINGTONAS. — Pirminiuose rinkimuose demokratų tarpe iki šiol daugiausia balsų gavo gubernatorius George Wallace, už jį balsavo 3,407,453 balsuotojai. Sen. McGovern yra trečioje vietoje, po sen. Humphrey. Wallace gavo visu milijonų daugiau balsų už sen. McGovern, tačiau jis turi daugiau delegatų, nes jis laimėjo didesnę valstijose. Ši statistika imta iš 16 valstijų pirminių rinkimų.

TEHERANAS. — Irano policija jau suėmė du asmenis, kurie kaltinami sprogdinimais, kai Irane lankėsi prezidentas Nixonas. Sprogimuose žuvo du žmonės ir du buvo sužeisti, jų tarpe Amerikos generolas.

ROMA. — Popiežius pasmerkė šaudymą Tel Avivo aerodrome. Vis didėjantis smurtas esąs dyglys jo širdyje.

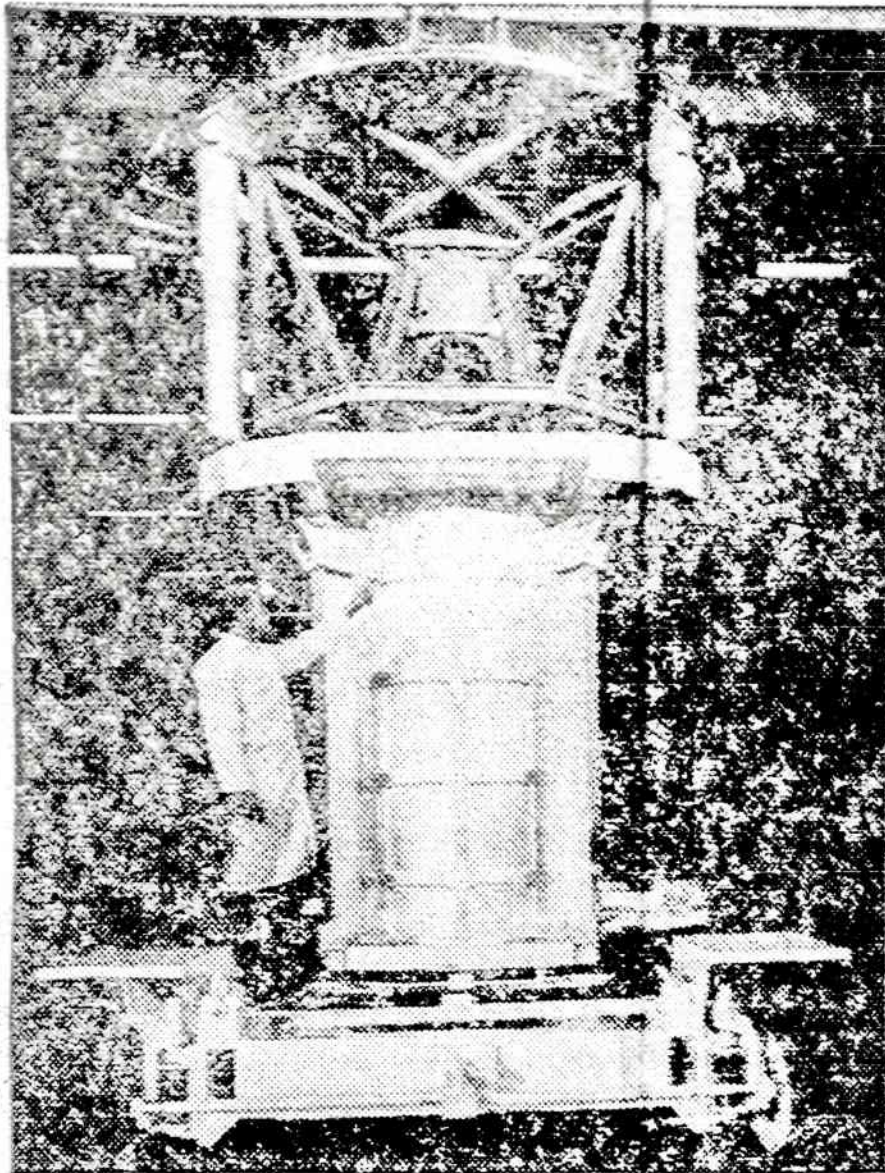
Sen. McGovern gali antradienį laimėti

LOS ANGELES. — Demokratai partijos varžovai dėl nominacijos Kalifornijoje veda įtemptą kampaniją. Pirminiai balsavimai čia įvyks antradienį. Kalifornijos viešosios opoizijos tyrinėjimo įstaigos skelbia, kad sen. McGovern gali gauti pusę visų Kalifornijos demokratų balsų, o sen. Humphrey gali tikėtis apie 26%, gubernatoriui Wallace paliekant apie 8%.

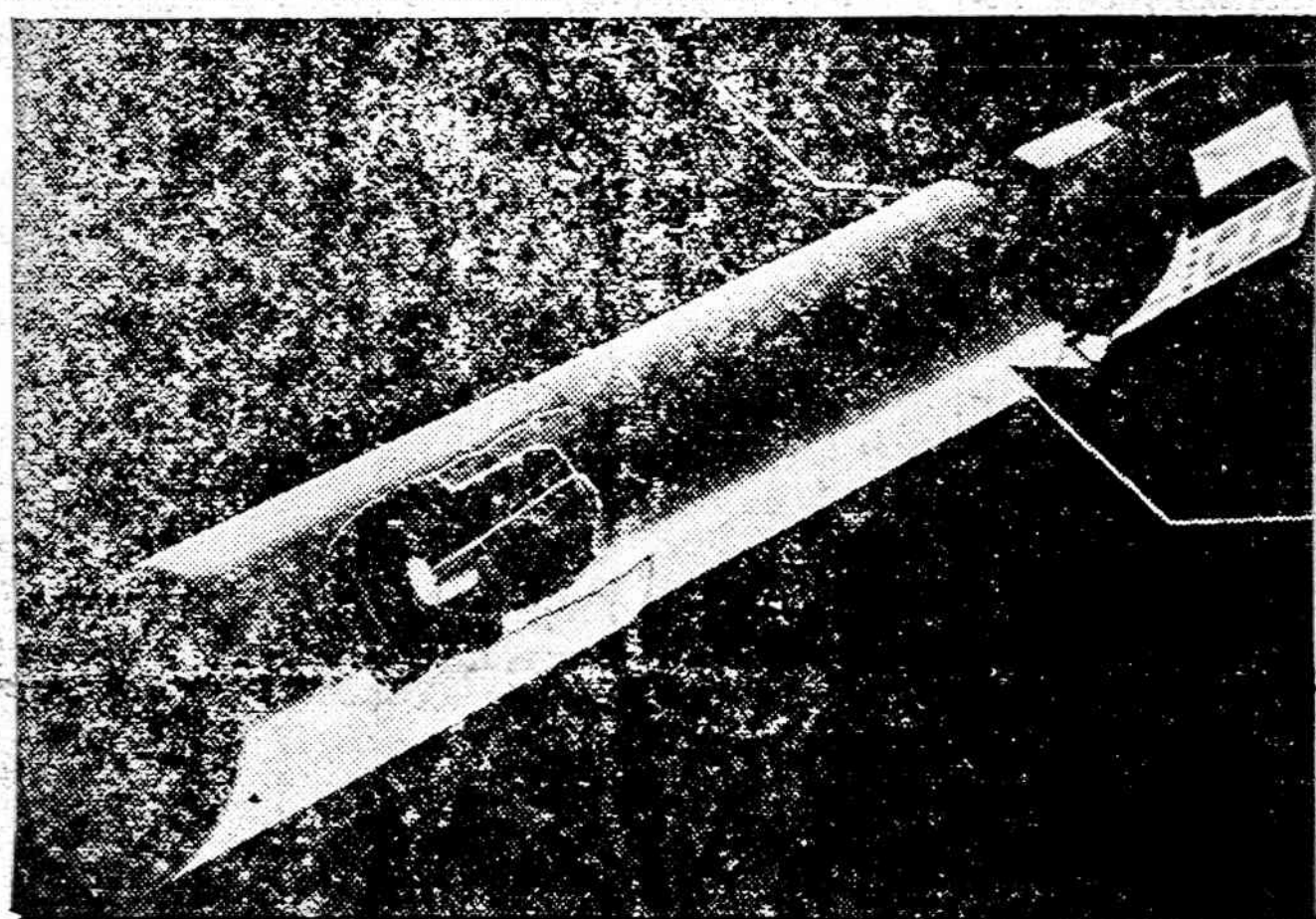
Vis daugiau Aberikos liberalų pasisako už sen. McGoverną. Jį parėmė buvęs valstybės prokuroras Ramsey Clark ir Manhattano atstovė Bella Abzug.

Iš apygardų pirmauja Bostonas, gerai reikišiasi Ohio apygarda ir kitos, bet atsilieka kai kurie rytinių pakraščių miestai bei apygardos. Dėl to Finansų Komisija tikisi pagyvėsiant aukų rinkimui, juo labiau, kai artėja laikas apmokėti ypač jaunimo iš tolimesnių vietų (Australija, P. Amerika, Vokietija) kelionės išlaidas. Tikimasi daugiau aukų ir iš paskirų asmenų, rėmėjų bei mecenatų.

P. L. J. K. Finansų Komisijos adresas: 530 Fifth Ave., New York, N. Y. 10036, USA. (E)

Dar vienas erdvės agentūros ateities darbas bus paleisti į orbitą LST (Large Space Telescope), kurio pietinis matomas apotioje. Šis erdvės teleskopas, netrukdomas atmosferos ir žemės dulkių bei debesų, galės stebėti tolimesnius dangaus kūnus. Viršuje Goddard Space Flight Center, Greenbelt, Md. inžinierius apžiūri teleskopo modelį, kuris turi 10 pėdų plotumo veidrodį.

IRAKAS NACIONALIZAVO ŽIBALĄ

BEIRUTAS. — Irako vyriausybė nacionalizavo Irako žibalo bendrovę, kurios savininkai buvo Amerikos, Britanijos ir Olandijos žibalo bendrovės. Irako žibalas sudaro 10% viso Viduriniųjų Rytų žibalo. Irakas jau seniai trukusiose derybose su bendrovės savininkais reikalavo 20% visos bendrovės akcijų. Jų daugiausia turi British Petroleum Co., tačiau po 12% turėjo amerikiečių Mobil ir Standard. Apie nacionalizavimą paskelbė pats Irako prezidentas Ahmed Hassan al Bakr. Nuo birželio 1 d. visos Iraq Petroleum Co. nuosavybės tampa Irako valstybės nuosavybe.

Paskelbtas nusavinimo dekretas numato įsteigti Irako bendrovę žibalo operacijoms vykdyti. Tai bendrovei vadovaus valdžios paskirta taryba iš 8 asmenų. Nusavintoms bendrovėms užsieniuose bus sumokėta kompensacija, iš kurios pirma bus išskaičiuotos skolos, mokesčiai, algos ir kitos sumos, kurių pareikalaus Irako vyriausybė.

Revoliucinė Irako vyriausybė jau seniai grąsino užsienio interesams nacionalizavimu. Iki šiol Irakas negalėjo to padaryti, nes neturėjo savo specialistų vesti žibalo bendrovės reikalus ir jį eksploatuoti. Valdžios reikalavimai užsienio bendrovei vis buvo didinami, jai buvo metami vis nauji kaltinimai. Irakas pradėjo savo naujai randamus žibalo šaltinius eksploatuoti su sovietų technika pagalba. Neabejojama, kad ateityje amerikiečių, britų ar olandų specialistus Irake pakeis rusai.

Irakas žibalo gamyboje yra ketvirtas Viduriniuose Rytuose. Pernai Irako produkcija siekė 1.7 milijonų statinių per dieną. Per paskutinį dešimtmetį žibalo gamyba Irake padidėjo 71%. Be jau minėtų britų, olandų ir amerikiečių akcijų, bendrovėje dalyvavo ir Compagnie Francaise des Petroles — prancūzų bendrovė.

Stiprina apsaugą aerodromuose

TEL AVIVAS. — Izraelio ir Japonijos pastangomis buvo išaiškinta gyvo likusio japono teroristo pavardė — Kozo Okamoto, 24 metų, buvęs agronomijos studentas, aktyvus Raudonosios Armijos — anarchistų grupės, kuri siekia pasaulinės revoliucijos, narys.

Tel Avivo aerodromo apsaudymas įvykęs siekiant solidarytės tarp marksistinių Palestinos ir Japonijos grupių. Jis ir du kiti, puolime žuvę, japonai atvyko į Beirutą, Libanę, gegužės 11 d. Čia jie praėjo partizanų paruošimo kursais.

Visos didžiosios oro bendrovės sustiprino saugumo priemones savo lėktuvuose ir aerodromuose. Kelivai dažniau krečiami, jų lagaminai peršviečiami elektroniniais, magnetiniais spinduliais, ieškant metalo objektų.

Amerika daro diplomatinį spaudimą Izraeliui, prašydama jo nepulti Libano. Kartu Libanas prašomas žiūrėti, kad panašūs puolimai nepasikartotų, kad Libane esančios palestiniečių grupės nepuldintų tarptautinės aviacijos lėktuvų.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Švietimo departamentas paskelbė, kad Bostonas negaus federalinių lėšų švietimui, nes jis nesutvarkė rasinės diskriminacijos mokyklose. Lėšos sulaukytos 3 mėn. Pernai Bostonas gavo iš federalinės valdžios 12 mil. dol.

◆ Prezidentas Nixonas, 2 val. pasikalbėjęs su Kongreso vadais apie Maskvos derybas, iškrisdo į Florida.

◆ Čikagoje gegužės mėn. buvo 4.9% bedarbių, visoje Amerikoje jų buvo 5.9%.

◆ Pentagonas planuoja statyti 7-tą aviacijos bazę Tailandijoje.

◆ Svarbus Irako ministeris išskubėjo į Maskvą. Irakas uždraudė eksportuoti savo žibalą.

◆ JAV lėktuvai susprogdino Hanojaus elektros jėgainę, 25 mylios nuo miesto.

◆ San Francisco mieste sumintas 35 m. vyras, grasinęs nušauti sen. McGovern ir sen. Humphrey.

◆ Prie Dallas sprogimo geležinkelio vagonas, sužeista 11 asmenų, 75 šeimos turėjo palikti namus.

◆ Izraelio kariuomenė sušaukta prie Libano sienos. Izraelio lėktuvai skraidė virš Libano teritorijos.

◆ Charleston, V. Virginijoje, 8 metų berniukas nuskendo vandens pilnoje duobėje, 50 žmonių stebint ir net nebandant vaiko gelbėti. Duobės gylis — 5 pėdos.

◆ Rumunija dalyvaus Stokholmo pasaulio aplinkos konferencijoje, nors ją boikotuoja sovietai ir jų satelitai.

PREZIDENTAS INFORMAVO PLAČIAU APIE MASKVOJE VESTAS DERYBAS

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas vakar buvo pakviestas į Baltuosius Rūmus kongreso vadus, svarbesniųjų komitetų pirmininkus ir juos painformavo apie Maskvos derybų eigą ir rezultatus. Ketvirtadienį vakare jis, tik grįžęs iš ilgos kelionės, atskrido helikopteriu tiesiai iš Andrews aviacijos bazės, kur nusileido jo lėktuvas, ir pasakė kalbą jungtinei Senato ir Atstovų Rūmų sesijai. Jo žodis buvo 12 kartų pertrauktas plojimų. Prezidentas prašė kongresą patvirtinti jo pasirašytas ginklų apribojimo sutartis. Šį savaitgalį prezidentas su žmona išvyksta pailsėti po dviejų savaitių intensyvaus darbo.

Nauji sunkumai Berlyno sutartyje

BONA. — Šį šeštadienį Amerikos sektoriuje, Vakarų Berlyne turėtų būti pasirašyta keturių sąjungininkų sutartis dėl Berlyno, tačiau pasirašymas gali būti atidėtas, nes atsirado vėl sunkumų tarp Vakarų Vokietijos ir Sovietų Sąjungos dėl jų nepuolimo sutarties ratifikavimo dokumentų redakcijos. Vokietija siekia ir ratifikacijos tekstą išrašyti visą eilę dokumentų, o sovietų ambasadorius Valentin Falin tvirtina, kad kai kuriems dokumentams sutartyje ne vieta.

Bonos vyriausybė siekia pareiškėti, kad sutartis su sovietais neturi efekto keturių sąjungininkų atsakomybei už visą Berlyną. Todėl Bona nori idėti savo rašto keturiems sąjungininkams kopiją ratifikavimo dokumentų sąrašą. Rusai tam priešinosi, nes jie laiko, kad trys vakarų sąjungininkai nėra atsakingi už rytinę Berlyno dalį, o tik už vakarinės miesto zonas. Tas nesutarimas gali atidėti Berlyno susitarimo pasirašymą.

Išaiškino oro pirato pavardę

WASHINGTONAS. — FBI pagaliau nustatė kas buvo tas oro piratas, kuris, gavęs 303,000 dol. iš pagrobto lėktuvo išsodol. ko virš Honduro džiunglių. Visoms FBI agentūroms įsakta ieškoti ir suimti 49 m. Frederick William Hahneman, kuris gimė Puerto Castilla, Honduro respublikoje. Jis buvo Amerikos pilietis, tarnavo kaip karo aviacijos radiostas-technikas II-me Pasauliniame kare.

Paskutiniu metu Hahnemanas daug keliavo užsieniuose, jis yra vedęs ir savo gyvenamąją vietą skelbia Eastono miestą. Gegužės 5 d. jis privertė lėktuvą, skridusį iš Allentown, Pa., į Miami, pasukti į Pietų Ameriką. Hondure jis iki šiol nebuvo sugautas.

Rusai patenkinti derybų rezultatais

MASKVA. — Sovietų spauda ėmė labai girti Amerikos-Sovietų Sąjungos susitarimą apriboti strateginių ginklų lenktynes. Skaitytojų laišškai, spausdinami Pravdoje ir kituose laikraščiuose, pabrėžia, kad dabar bus galima nemažas ginklavimosi lėšas skirti vartotojų prekių gamybai.

Tasso agentūra, pranešdama, jog politbiuras "visiškai patvirtina" pasirašytoms sutartims (nelemtas buvo vienbalsis) pabrėžia, jog Sovietai siekia ir ekonominį bendradarbiavimą su Amerika.

Pravda rašo, jog apvainikuojantis pasiekimas yra pasiekimas politinėje atmosferoje. Svarbiausia pasitarimų dalis esanti ta, kad Amerika pripažino lygybės ir vienodo saugumo principą tarp abiejų šalių.

Gudijos partijos vad. Piotr Mašerov savo kalboje giria Brežnevą, kuris pravedęs taip sėkmingas derybas.

Prezidentas savo kalboje pabrėžė, kad Amerika šiuo metu yra stipriausia pasaulio valstybė ir ateityje bus stipriausia. Jo kelionės į Pekiną ir Maskvą atnešė geresnį supratimą, abipusę pagarbą ir santykių pagerinimą tarp Amerikos ir didžiųjų komunistinių galybių. Karo grėsmė nebuvo visai panaikinta, tačiau ji buvo gerokai sumažinta, pareiškė prezidentas.

Atsakydamas kritikams, kad Amerika turės mažiau raketų už sovietus, prezidentas nurodė, kad Amerika ir taip nebuvo numatę didinti savo raketų skaičiaus. Visa eilė ginklų rūšių buvo "užšaldytos", todėl Amerikai nieko nenustoję atsakydami didinti raketų skaičių. Jei sutartis nebūtų pasirašyta, sovietai būtų dar toliau Ameriką pralenkę.

Idomi padėtis atsirado senatė. Daug senatorių pasisakė prieš gynybos raketų (ABM) statybą. Greičiausiai senatas nebūtų leides statyti tų raketų Washingtono apylinkėse. Dabar susitarta su sovietais, kad Amerika gali statyti prie savo sostinės gynybos raketų sistemą, nes ji jau pastatyta aplink Maskvą. Idomu, kaip į tai pažiūrės tų raketų kritikai. Jiems gali būti nepatogu pasisakyti prieš tokias raketas, kurioms pritaria pati Maskva.

Prezidentas atidengė, kad Vietnamo karas buvo problema, labai plačiai aptarta su Kremliaus vadais. Jis tačiau atsisakė pasakyti, kas buvo kaltė, pareiškdamas tik, kad abi pusės turi skirtingas nuomones ir kad klausimas sunkiai išsprendžiamas. Kitas klausimas, sukelęs problemų ir paliktas neišspręstas buvo Viduriniųjų Rytų.

Pagaliau prezidentas pareiškė, kad dar šiais metais jis laukia Amerikos ir Sovietų Sąjungos prekybos susitarimo.

Nors senatė yra nemažai kritikuojanti prezidentą dėl strateginių ginklų sutarčių, manoma, kad senatas lengvai patvirtins sutartis, kurios sutabdo ginklų lenktynes bent penkeriems metams.

nominių santykių išsprendimo. Sovietų valdžios atstovai neslepia nusivylimo, kad nepavyko susitarti dėl prekybos ryšių. Tam susitarimui kelią užkirta sovietų senų skolų negražinimas ir nesutarimas dėl Vietnamo.

Pravda rašo, jog apvainikuojantis pasiekimas yra pasiekimas politinėje atmosferoje. Svarbiausia pasitarimų dalis esanti ta, kad Amerika pripažino lygybės ir vienodo saugumo principą tarp abiejų šalių.

Gudijos partijos vad. Piotr Mašerov savo kalboje giria Brežnevą, kuris pravedęs taip sėkmingas derybas.

Pastabos iš tolo

Mūsų diplomatinė tarnyba — iš arti ir iš toli

Lietuviška patarlė: „...nėra to blogo, kuris neišeitų į gerą“, tikrai gyvenimiška — net ir dabar. Net ir mano atveju — prisipažįstu. Matykite, „Naujienu“ s. m. kovo mėn. 24 d. Nr. 71, savo pastabose iš tolo rašydami apie kandidatų pristatymą Lietuvos generalinio garbės konsulo (Los Angeles) padėjėjo — vice-konsulo — postui, netiksliai painformuotas, padariau mažą klaidą sakydami, kad viena (iš dviejų) kandidatų — ponia

Nida Žibutė Balsytė-Brinkienė generaliniam garbės konsului (dr. J. J. Bielskiui) pristatė Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus valdyba. Vėliau patyriau, kad tai netiksliai informacija, kad Altos Los Angeles skyriaus valdyba pasiūlė visi kitus asmenis.

Nesulaukdamas tiesioginio tos mano klaidos pataisymo spaudoje (iš Altos L. A. skyriaus v-bos pusės), bei kokių nors iš viso tuo reikalu viešu, oficialių

(gen. konsulo) ar vietinių veikėjų — veiksmų pranešimo, kaip senas spaudos bendradarbis nutariau dirbti sava akimi į tą mūsų diplomatinės tarnybos labirintą ir žinių gauti iš pirmųjų šaltinių, nežiūrint kokios jos būtų — teigiamos ar neigiamos, kiek tai liečia mano pastabas. Buvo gal kiek ir drąsoka, prisipažįstu, bet „Naujienu“ bendradarbiu vardu, viena popietė, telefonu paskambinau generaliniam garbės konsului dr. J. J. Bielskiui, klausdamas kiek tikrai yra gandai apie kandidatų, jo padėjėjo — vice-konsulo postui, pristatymą ir jei tai, tai — kokie rezultatai?

Nežiūrint, kad asmeniškai su dr. J. Bielskiu buvome pažįstami, bet nesimamė — turbūt — kokių dešimtmetį, pasikalbėjimo (telefonu) pradžia buvo šalta, bet korektiška. Pasikalbėjimo tasoje tonas ir turinys „atšilo“, ypač prisiminus senesnius laikus, kai aš apie jį esu rašęs, nes čia, mūsų spaudoje. Galiausiai paklausiau, ar jis sutiktų su manim, kaip „Naujienu“ bendradarbiu duoti pasikalbėjimą, nes kalbant telefonu į mano klausimus jis nedavė nei teigiamo, nei neigiamo atsakymo, pasiteisindamas, kad mano straipsnio neskaitys (apie tai jį kažkas yra tik painformavęs) ir iš viso laikėsi labai santūriai, kiek tai lietuvių pasikalbėjimo pagrindinį tikslą.

Zinodamas, stebint kad ir iš toli, dr. J. Bielskio su kvienu lietuviu labai taktiškai poelgi, nunistebau, kad jis tokiam pasikalbėjimui davė savo sutikimą. Turint galvoje jo tarnybinius, kaip konsulo, išpareigojimus ir mano, kaip duonpelnio — darbininko, kartu ir spaudos bendradarbio, laiko sąlygas — pasikalbėjimas reikėjo atidėti vėlesniam laikui, dėlko iš jo išplaukiančios mano pastabos taip vėlai dabar pasirodė „Naujienu“ puslapiuose.

Mūsų diplomatinio personalo kadrių papildymas

Pasikalbėjimui sutarė dieną, ankstoką rytą, paskambinau dr. J. Bielskiui, norėdamas patikrinti, ar mūsų susitarimas (pasikalbėjimui) tebegalioja, ar jis dėl kokių nenumatytų išpareigojimų nebus kur išvykęs. Nustebau atsakydamas, kad jis visus kitus išpareigojimus tą dieną yra atidėjęs „į šalį“, kad turėtų laiko mūsų pasikalbėjimui, išskiriant dalyvavimą žymaus banko skyriaus atidarymo iškilinėse tos dienos vakare, kas netrukdo mūsų susitikimui.

Dr. J. J. Bielskio svečiu esu būvęs jo rezidencijoje, „fashionable“ vakarinėje Los Angeles miesto dalyje, turtingoje puikio-

mis ispanų stiliaus vilomis, kurių viena yra dr. J. J. Bielskio ir jo žmonos rezidencija, rodo — prieš dvidešimt metų. Nepamenu kaip buvo tada, bet turėjau galvoje, kad bus lengva surasti, nes kur nors išorėje, gatvės pusėje, bus Lietuvos generalinio garbės konsulato (kaip įstaigos) įskaba. Gatvė ir namo numerį suradau labai nesunkiai, bet jokios konsulato įstaigos nesimamė. Nežiūrint, kad lietuviškai pageidautinos reprezentacijos požymio nebuvo, būrių pataikęs tikru adresu ir po dvių skambučio — prieangyje buvau maloniai sutiktas paties generalinio garbės konsulo dr. J. J. Bielskio.

Susėdome jo darbo kabinete, kuris kaip ir jo savininkas rodo kiek senumo žymių baldai. Bet tai dar nereikia, kad viskas, kas jame buvo — būtų „pasenę“. Priešingai — knygos, dokumentai, bylos, fotografijos buvo juo vertingesni, juo senesni. Nors pora tokių pavyzdžių: Amerikos prezidento John Calvin Collidge rankos parašas po dokumentu, kai 1924 m. dr. J. J. Bielskis buvo paskirtas Lietuvos konsulu New Yorke. Kitas — taip pat rankraščio parašas, tai prezidento Franklin Delano Roosevelt — dr. J. J. Bielskio paskyrimo Lietuvos garbės konsulu (Los Angeles) 1939 m. proga. Ne tik dr. J. J. Bielskio šeima, bet ir lietuvišką visuomenę — tada ir dabar — dėmesin imant, ar tai ne istoriniai dokumentai? Pats jų savininkas dr. J. J. Bielskis atrodė labai geroje nuotaikoje, veide galėjai įmatyti labai geros sveikatos žymių, gerą ūpą ir nusiteikimą — nežiūrint, kad jau yra peržengęs 80-ties metų slenkstį. Kaip ir visada įžūriau jį švelnų kalboje, mandagų, kultūringą (šiuo atveju dar pridėčiau — diplomatišką) — mūsų šiame, po daugelio metų susitikime.

Pradėjau pasikalbėjimą pastaba, kad turime lygias teises: aš klausyti, jis — atsakyti ar ne. Klausimą, kiek tai liečia mano pastabas apie jo padėjėjo skyrimą — dr. J. J. Bielskis nedavė nei teigiamo, nei neigiamo atsakymo. Nei kiek tai liečia skaičių ar vardus. Priešingai — jis pareiškė, kad jokio pagalbininko nesąs reikalingas, visą korespondenciją vedas pats asmeniškai, ir dėl to buvo nustebe, kai aplinkiniiais keliais sužinojo, kad Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus valdyba, tada, 1971 m., siūlė jam pasiskirti padėjėją.

Galui suprasti dr. J. J. Bielskio nepasitenkinimą: Altos skyriaus siūlomų asmenų sąrašą jis gavo pirma iš Washingtono (kur buvo pastatytas sąrašo nuorašas) ir tik vėliau — jau originalų sąrašą (laiko skirtumas — 4 dienos. V. B.), Altos Los Angeles skyriaus valdybos oficialų raštą, kuriuo vice-konsulo pareigoms siūloma pasirinkti bet kurį iš šių keturių: inž. V. Cekanauskas, inž. A. Mažeika, A. Raulinaitis ir inž. V. Vidugiris. Konsulas dr. J. Bielskis tokia „procedūra“ buvęs tiek įžeistas, kad nematė reikalo į tą (Altos) raštą net atsakyti.

Mano paklaustas, kaip į tą raštą — siūlymą — pažūrėjo mūsų Pasiuntinybė Washingtono, konsulas parodė Pasiuntinybės rašto antraštę su pastaba „Konfidencialiai“ ir dėl to jis tuo reikalu nieko negalys pasakyti. Esą dabar tokie reikalai skelbti yra per anksti, ypač kol prezidentas R. Nixon lankosi Maskvoje. Jeigu to susirašinėjimo turinys bus kada paskelbtas, tai tur būt, jo atsiminimuose.

Mano paklaustas, kaip į tą raštą — siūlymą — pažūrėjo mūsų Pasiuntinybė Washingtono, konsulas parodė Pasiuntinybės rašto antraštę su pastaba „Konfidencialiai“ ir dėl to jis tuo reikalu nieko negalys pasakyti. Esą dabar tokie reikalai skelbti yra per anksti, ypač kol prezidentas R. Nixon lankosi Maskvoje. Jeigu to susirašinėjimo turinys bus kada paskelbtas, tai tur būt, jo atsiminimuose.

se (sič!), nes visokios „konfidencialios“ korespondencijos (kiek suprantu — kitokios tur- būs mūsų dabartinėje diplomatinėje tarnyboje ir nėra) jis daras nuorašus ir dedas į savo asmeniškas bylas, nes jei kur dingtų tarnybinės bylos — jam dar liktų jo asmeniškos.

Gavęs labai diplomatišką (kokią beveik ir tikejausi) paaiškinimą dėl mano pagrindinio tikslo — sužinoti ar ir kas yra pristatytas vice-konsulo postui, pasikalbėjimą pervedžiau į kitą pusę, būtent kiek tai liečia nelabai senai amerikiečių spaudoje paskelbtus samprotavimus, kad Baltijos valstybių diplomatinės ir konsularinės tarnybos personalo kadrai gali būti papildyti tik tais asmenimis, kurie buvo čia atsiųsti nepriklausomos Lietuvos vyriausybės skyrimu ir kaip tokie įrašyti State Department'o sąrašuose. Gen. konsulas dr. J. Bielskis pataisė, kad tai ne visai tiesa, nes iki prieš trumpą laiką papildymas galėjo būti daromas pasirenkant asmenis, buvusius Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijos tarnyboje iš viso, nebūtinai, kad jie būtų buvę užsienio (pasiuntinybės ar konsulato) tarnyboje. Tai — jau nauja ir gera žinia.

Tuo klausimu toliau besikalbant, iš dr. Bielskio aiškinimų patyriau, kad jau dabar, ir tai nelabai nuo seno, mūsų diplomatinės ar konsularinės tarnybos personalo kadrių papildymui (ar net padidinimui) jau yra leista (supratau — iš State Department'o pusės) pristatyti bet ką — pagal Pasiuntinio ar Konsulo pasirinkimą ir reikalą, to visai nerisant su tarnyba nepriklausomos Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijoje (Lietuvoje ar svetur), ir net skaičiumi — pasirinkimas neribotas.

Kiek tai liečia mane — išgirdau tikrai džiuginančią žinią, nes žinau, kad daugelis lietuvių kėlė klausimą, kas bus, kai da-

bartiniai mūsų diplomatinės ar konsularinės tarnybos žmonės išmirs? Kaip dabar paaiškėjo, šis klausimas išspręstas geriau, negu kad buvo galima laukti. Ar gen. garbės konsulas dr. J. Bielskis šiomis galimybėmis pasinaudos — iš jo kalbos supratau, kad taip ir kad visi reikalingi žygiai (papildyti Lietuvos generalinio garbės konsulato personalą — Los Angeles) jau yra padaryti. Kokie tie žygiai, kiek asmenų ir kokiems postams, kas būtų kandidatai — dr. J. Bielskis ir čia davė „diplomatišką“ atsakymą, kad to negalys dabar pasakyti, nes tai „konfidencialu“. Tokia mūsų diplomatinės tarnybos, kurios dalimi skaitosi ir mūsų dar tebeveikiantys karjeros ir net garbės konsulai...

Iš tolesnio pokalbio susidariau apytikrias išvadas, kad Lietuvos generalinio garbės konsulato tarnybai yra pristatyta net trys asmenys, trims paskiriems postams: vice-konsulo, attache spaudo ir attache kultūros reikalams. Asmenys toms pareigoms esą parinkti „patys geriausi“. Tai mano išvados, netiesioginiai išplaukiančios iš pasikalbėjimo su dr. J. Bielskiu. Spėju, kad galėčiau jau dabar išvardinti net ir asmenis, kurie toms pareigoms pristatomi, bet susilaikau nuo to tik dėlto, kad dar gali būti kokių pakeitimų, bet ne dėlto, kad dr. J. Bielskis ir tai atsakė įvardinti lankydami diplomatinės diskretškumo... Sutinku — tai jo privilegija ir mūsų dabartinės diplomatinės tarnybos „linija“ — viskas ką — pagal Pasiuntinio ar Konsulo pasirinkimą ir reikalą, to visai nerisant su tarnyba nepriklausomos Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijoje (Lietuvoje ar svetur), ir net skaičiumi — pasirinkimas neribotas.

Kiek tai liečia mane — išgirdau tikrai džiuginančią žinią, nes žinau, kad daugelis lietuvių kėlė klausimą, kas bus, kai da-

„slaptai“, kad apie jos „ėjimus“ nesužinotų okupantas ir kad jis prof. V. Raulinaitis buvęs praso-mas tokių temų negvildinti viešai.

(Bus daugiau)

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIA DOVANA I LIETUVĄ GERESNĖ UŽ GRYNUS PINIGUS AR BETKOKI DALYKĄ SPECIALIAUS RUBLIO CERTIFIKATAI

Jie yra geriausia dovana. Intertrade Express Corp. skyrė Jums anksčiau, o dabar tai patvirtina Jūsų giminės — Su jais Jūsų giminės gali gauti tą tik Jie nori už daili reginio kainos. Yra tas pat kaip jėta į krautuvę su 100 dol. ir nupirkti ten prekių už 200 ar 300 dol. netgi daugiau.

Pilnai garantuoti ir apdrausti. TIK INTERTRADE EXPRESS CORP. duoda Jums greičiausia patarnavimą. Certifikatai yra pristatomi į Jūsų giminių namus per apie 3 savaites. Specialaus Rublio kaina yra \$235. Jokių primokėjimų nėra. Jūs galite siųsti bet kokią sumą.

Reikalaukite mūsų veltui siunčiamų iliustruotų katalogų.

UŽSAKYKITE DABAR UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd Street

Fifth Floor New York, N. Y. 10010

Tel. 982-1530

SVARBU DEL AUTOMOBILIŲ. Tik trumpam laikotarpiui garantuojamas greitas pristatymas.

Ilgai laukias, visai naujas ZHIGULI VAZ 2101 \$3275.00

MOSKVITCH 412 IE \$3275.00

MOSKVITCH 408 IE \$3009.50

ZAPOROZHETS ZAZ 968 \$2012.50

Yra tik labai ribotas kiekis. Todėl paskubėkite. Užsakykite dabar.

Svarbu dėl apartamentų. Reikalaukite mūsų specialiu biuleteniu.

Mes turime 23 metų patyrimą šiame biznyje ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

Why Americans own \$54,000,000,000 worth of U.S. Savings Bonds.

One good reason is the Payroll Savings Plan. About three-fourths of all Bonds are purchased through the Plan. It's helping Americans save more money than they ever dreamed they could. That's because the Payroll Savings Plan is such an easy way to save. All you do is sign up where you work and the amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's the easy way to build a nest egg. You've got your reasons to save money. There's one great way to do it painlessly. Join the millions who are buying Bonds the Payroll Savings Way.

New U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years. 10 months (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JUNE 3, 1972

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily paid quarterly

6%

2 Year Savings Certificate (Minimum \$5,000)

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5%

on investment account

6%

mokama dviejų metų sertifikatu. Mažiausia \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami kasie ir liepos 31 d. Prisiimate aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtadienį, 9:00 rytą — 8:30 vak.; Antradienį, penktadienį 9:00 rytą — 5:00 vakarą; Šeštadienį 9:00 rytą — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždarė.

Chicago Savings and Loan Association

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION

SAFETY OF YOUR SAVINGS UP TO \$20,000

6% PER ANNUM

ON CERTIFICATES OF \$5000 OR MORE

Two Year Maturity

5 1/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES OF \$1000

One Year Maturity

5% PER ANNUM

ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių Jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavą namą ir jumis nusibodo mokėti aukštą nuomą, išsigykite nuosavą namą.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITES I:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE. TEL: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

NAUJIENAS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

TIESA IR PRASIMANYMAI

1972.V.19 d. Naujienose pasiskelbė draugo š. m. gegužės 1 d. vedamojo "Pavydas ir neapykanta" apskritai, noriu dar kiek sustoti prie to vedamojo kaltinimų lietuviams dar ir atskirai.

I. — Dėl įskundimų okupantams

Vedamojo autorius mėgsta persūdyti. Jis rašo, kad "tūkstančiai mūsų tautiečių neteko laisvės ir gyvybės" dėl įskundimų iš pavydo. Ne, tiek tų įskundimų ir aukų tai jau nebuvo. Nereikia perdėti.

Antra, lietuvių okupantams įduodavo visokie okupanto pasamdytieji agentai, netgi ir ne-lietuviai, o bolševikmečių buvo irgi daug šnipų, kurie įduodavo okupantui mūsų žmones, būdami jo enkavedistų šnipinėtai ir įdavinėti priversti. Toliau, daugelio įskundimų būta irgi žas procentas.

VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA

Leidžiant LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJĄ buvo įmanoma šiaip taip verstis vien iš prenumeratos mokesčio: vieno išleisto tomo prenumerata įgalindavo leisti sekantį tomą. Su ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra kitaip. Nors ir buvo dėta labai daug pastangų, bet toli gražu nesudarė tiek prenumeratų, kad būtų užtikrintos bent paties kukliausios sąlygos jos leidimui. Jau 1-ji tomas išleistas, aiškėjo, kad vargu ar įsigyvens LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS praktika. Tačiau dirbame toliau ieškodami išeities. Štai, to tikslu — prenumeratą pakeičijimo — siekdami, pereitą kovo mėn. kreipėmės į ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorius prašydami, kad kiekvienas surastų bent vieną naują ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorių. Deja, atsiliepimas buvo neįtikėtinai mažas.

Vis dėlto vilties prarasti nenorime. Dar kartą bandome belstis į visų lietuvių duris tikėdamiesi, kad gal kiti LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA.

Štai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už aukščiausią pasiūlytą kainą. Skelbiame išpardavimą, kuris tęsis nuo š. m. gegužės 1 iki birželio 30 d. Po birželio 30 d. atsakysime į gautus pasiūlymus.

1. LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 36 tomai, kaina \$299.00, siūlau \$.....
2. VINCO KREVĖS RAŠTAI, 6 tomai kaina \$25.00, siūlau \$.....
3. B. Kviklys, MUŠŲ LIETUVA, 4 tomai kaina \$42.00, siūlau \$.....
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS 1862—64 METAIS, 720 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
5. A. Kučas, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA 639 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
6. B. Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS 560 psl. kaina \$7.00, siūlau \$.....

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriūšo raštų I t., J. Balio — Lietuvių dainos Amerikoje, J. Šešplaukio — Nemarių žemė, L. Dambriūno — Lietuvių kalbos veiksmažodžių aspektai, P. Santvaro — Atidari langai ir Aukos taurė, A. Vaičiulio — Gluosnių daina, A. Rukšos versla Enėjė, V. Šlaito — Eilėraščiai, A. Kutkaus — Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis — kaina \$38.00, siūlau \$.....

VARDAS, PAVARDĖ

ADRESAS

Šią atkarpą prašome išsiųsti ir, pasirinkus norimą leidinį bei pažymėjus siūlomą kainą, atsųsti leidyklai: LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 295 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127. Pinigų iš anksto siųsti nereikia.

II. — Dėl politinių grupių ir organizacijų "niekinimosi" ir veikėjų "dergimosi"

Mano nuomone, šiuo metu mūsų politinės grupės, organizacijos ir jų veikėjai gražiai sugyvena. Tą liudija ir jų visų gražūs, darnūs darbas, taip pat Vlika.

Iš visų mūsų politinių grupių tik vieniems LF Bičiuliams nesisėka su kitais sugyventi. Jie nuolat ir nuolat puola Altą, niekina Vlika su jo politinėmis grupėmis, netgi "dergia" jiems idėjiškai, rodo, artimus krikščionis demokratams, vadindami juos "krikdemais" (tai Jono Griniaus mėgstamas dergiojimas spaudoje), netgi ir "rasputininkais" (jų koneveikimasis Liet. Die-nose). Kai vieną kartą a. a. prof. Kaziu Pakštui buvo pasiūlyta su tais Bičiuliais pakalbėti ir juos su LKDS sutaukyti, tai jis pareiškė, kad, girdi, reikia palaukti, kol jie išsiv... ir po to išsiplaus savo burnas.

Na, bet tokių nevalyvių žmonių ir veikėjų mes turime ne daug. Išimčių visur pasitaiko.

III. — Dėl spaudos ginčų

Draugas jų nemėgsta, matyt, dėl to, kad tada jis negalėtų būti tuo, kuo siekia jį padaryti jo vyr. redaktorius kun. Pr. Garšva — tai, jo žodžiais tariant, "tokiu laikraščiu, kuris būtų "visiems viskuo" (Žiūr. jo vedamąjį apie sukaktuves ir sukaktuvinius). Nemėgsta tų ginčų ir Drg. 1972.V.1 d. vedamojo autorius. Dėl to gi jis ir skundžiasi, kad jo laikraštį "periodiškai" puldinėja kitų laikraščių redaktoriai. Mat, sp. ginčus jis laiko puldinėjimais.

Kalbant iš esmės, spaudos ginčai, kaip tokie, yra teigiamas spaudos reiškinys. Plačiau apie juos esu rašęs viename savo straipsnyje prieš 15-ka metų tame pačiame Drauge. Tada, matyt, Draugas buvo idėjinis laikraštis, redaguojamas krikščioniškosios sąžinės, gilaus ir plataus proto vyro p. Leonardo Si-mučiū, kuris aną mano straipsnį ("Gintų vertė") paskelbė netgi to laikraščio 1957.II.23 d. vedamoju. Aš ir dabar laikau si-tame str. išdėstyti minčių ir principų.

IV. — Dėl meno, literatūros ir kitos kritikos

Draugo vedamojo autoriui labai nepatinka meno, literatūros ir kita kritika. Dėl to jis kritika pasireiškė mūsų rašyto-

Ketverių metų Cathy Acevedo pirmą kartą New York'e apsilankė su draugu Karen ir abi nusifotografavo.

jus, poetus, dailininkus ir kitus vadina pavyduoliais, laiko piktėivomis, kurie, girdi, "pasirodžius naujam talentui", "iš visų pusių" ir puola tą nelaimingąjį, kešindamiesi jį "bendromis jėgomis" "nugalabyti"... Dar šėštadienį (IV.30) mūsų rašytojus ir poetus Draugas specialiai gerbęs (savo literatūros priede), pirmadienį (V.1) apie juos taip jau parašė, lyg jie būtų ne žmonės, o kokie šakalai ar hienos, puolą žmones, ištroškę jų kraujo ir mėsos... Vaje, vaje, kaip negražu. Prelatas Aleksandras Dambrauskas — Adomas Jakštas, mūsų katalikiškos visuomenės ideologas, enciklopedinio pločio mokslininkas ir nepriklausomybės laikais buvęs pats griežčiausias ir veikliausias literatūros bei meno kritikas, galėjo savo karste apsisversti, parašius jo katalikų Drauge tokį žiaurų jam sprendimą.

V. — Dėl šokėjų, dainininkų, mokinių ir kito jaunimo "pavyduoliavimo"

Kažin, ar pats Draugo ved. autorius tiki, ką parašė apie mūsų tautinių šokių šokėjus, choristus, ansamblių dalyvius ir lituanistines mokyklas savo žurnalistiniame "kaltinimo akte". Kaltinti jaunimą pavydu ir kai-miška neapykanta, dargi prieš pat Jaunimo Kongresą — tai daugiau, negu negražu. Jei jis turi galvoje kartas nuo karto dalykų žinovų kritikos straipsnius, pasirodantius mūsų spaudoje (dėl tautinių šokių, liaudies dainų ir pan.), tai jo priekaištai irgi netinka. Gerai, kad ekspertų turime, ir gerai, kad jie savo nuomones spaudoje reiškia. Tam gi spauda ir yra, kad joje gyvenimas būtų vertinamas kritiškai, keliant akštę jo netobulumus ir klaidas.

VI. — Dėl prekybininkų "nešvarios konkurencijos"

Nuo kada Draugas pasidarė prekybinis, kad jam taip parūpo prekybininkų etika? Neleistina konkurencija prekyboje pažeidžia prekybininkų interesus, kuriuos ginti ir dėl to skystis gali tik nukentėjusieji, patys asmeniškai ar per savo igaliotinius. Kas nesiskundžia, tam, vadinasi, nedaroma skriaudos. Volenti non fit injuria (norinčiam nedaroma skriauda). Prekybininkų bylų (teismuose) dėl tos "nešvarios konkurencijos" neturime, tai, vadinasi, mūsų prekybininkai gerai sugyvena. Dėl to gal ir Draugui nevertėtų sielotis mūsų prekybine etika.

VII. — Dėl gydytojų ir inžinierių "pavydo" ir "neapykantos"

Mūsų gydytojai ir inžinieriai tarp savęs, rodos, irgi gražiai sugyvena. Jie turi net ir savo profesines draugijas, kurios dėl jų nesugyvenimo, dėl to pavydo ir neapykantos nesiskundžia. Tai ko gi Draugo redaktoriui kištis į jų vidaus gyvenimą ir apšaukti juos pavyduoliais ir pik-

teivomis? Nori žmogus ginti jų gerą vardą, o faktiškai jam savo rašymu tiktai kenkia.

VIII. — Dėl "pavyduolių" ir "pikčiurnų" kunigų nesugyvenimo.

Mūsų kunigėliai turi savo "Kunigų Vienių" — savo organizaciją, kuri netgi savo vardu pareiškia jų vienybę, jų sugyvenimą.

Tiesa, pasitaiko ir kunigų, kurie yra labai nedraugiški savo konfratrams. Rodos, vienas toks yra ir Draugo redakcijoje... Sak, kad jis atmeta jų straipsnius, arba juos nežmoniškai žaloja, neleistinai cenzūroja. Dėl to savo konfratrams jis ir įsiypksta. Na, bet turėkime vilties, kad ir jis pasitaisys kartu su savo "Bičiuliais"... Būkime kantrūs. Palaukime, kol tas įvyks. Kantrybė vis dėlto yra didelė dorybė. Turėkime jos.

— Maskvos kasmet skiriamos premijos literatūros, dailės, mokslo, technikos ir kt. srityse šiais metais nepaskirtos nei vienam lietuviui. Užtat premijas gavo, ypač partinius nurodymus vykdę, įvairių sovietų respublikų rašytojai, dailininkai, muzikai, filmų kūrėjai, mokslininkai, architektai ir kt. (E)

— "La Voz Litvana", Urugvajaus lietuvių informacinis lapas ispanų kalba š. m. balandžio mėn. laidoje plačiai informuoja apie Lietuvoje sovietų vykdomą religijos persekiojimą. Palies-ti klausimai: kun. Zdebskio ir nycia.

Bubnio atvejai, kun. Zdebskio kalbos teisme ištraukos, kovo 27 d. paskelbtas Lietuvos 17.000 katalikų protestas, dar nurodyta ir jį popiežiaus Velykų proga tartus žodžius apie Tyliają Bažnyčią. (E)

Naudokitės proga — skrinkite papiginta kaina į Lietuvą rudenį ir žiemą

Walter Rask-Rastiausko vadovaujamas American Travel Service Biuras šiais metais yra suorganizavęs daug grupinių kelionių į Lietuvą.

Jis pirmasis pradėjo organizuoti ekskursijas į Lietuvą, tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo kelionės tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Dar yra kelios vietos sekančiose ekskursijose:

CHICAGA — NEW YORK — SPALIO MĖN. 2 D. — 15 dienų kelionė iš New Yorko \$660.00 + tax, iš Chicago \$760.00 + tax 11 dienų Lietuvoje.

PRALEISKITE KALEDAS IR NAUJUS METUS LIETUVOJE

CHICAGA — NEW YORK — GRUODŽIO MĖN. 21 D. — 14 dienų kelionė iš New Yorko \$660.00 + tax, iš Chicago \$760.00 + tax 11 dienų Lietuvoje.

* Total tour prices are subject to airline agreement and government approval.

Dėl informacijų skambinkite ar rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60643

Tel.: (312) 238-9787

Jei planuojate bet kur keliauti, pirmiausia matykite mus.

Taip pat paruošime kvietimus giminiams atvykti į Ameriką. Teikiame informaciją kelionių reikalais ir visus pasaulio kraštus. Parūpiname lėktuvų bilietus ir reikalingas visas.

NOW...

Earn interest from date of deposit to date of withdrawal on Regular Passbook accounts.

INTEREST COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY We pay highest rates permitted by law

ASSETS OVER \$160,000,000 RESERVE OVER \$14,500,000

STANDARD FEDERAL

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140

OFFICE HOURS • Monday, Tuesday, Thursday & Friday, 9 a.m. to 8 p.m.

Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir paripina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai: Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday
Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$22.00
pusiui metų \$12.00
trims mėnesiams \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:
metams \$20.00
pusiui metų \$11.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Ar rusams pavyko konsoliduoti užkariavimus?

Ketvirtadienio vakarą iš kelionės grįžęs prezidentas Niksonas pasakė kalbą JAV kongreso nariams ir krašto gyventojams. Prezidentas papasakojo įstatymų leidėjams apie Kremliuje vykusius pasitarimus ir pasirašytas sutartis. Prezidentas pareiškė įsitikinimą, kad jam pavyko pradėti procesą, kuris "nuves pasaulį į nuolatinę taiką." Prezidentas Niksonas, 13 dienų praleidęs Sovietų Sąjungoje, Irane ir Lenkijoje, pareiškė įsitikinimą, kad šios kelionės metu jam tikrai pavyko padėti pagrindus naujiems santykiams tarp dviejų galingiausių valstybių.

Prezidentas prašė kongresą patvirtinti susitarimą atomo ginklų gamybai suvaržyti. Visi supranta, kad jau pagamintais atomo ginklais JAV gali kelti kartus išnaukinti bet kokį Sovietų Sąjungos bandymą užkariauti Jungtines Amerikos Valstybes. Jau turimais atomo ginklais tą patį gali padaryti ir Sovietų Sąjungos maršalai. Abi valstybės priešo įsitikinimo, kad tolimesnis atomo ginklų gaminimas yra visai nereikalingas, nes ir dabartiniais ginklais galima priešą kelias atvejais išnaukinti. Žinių agentūros pranešė, kad prezidentas gali surinkti reikalingą balsų skaičių pasirašyti sutarčiai patvirtinti. Prezidentą parems ne tik tai respublikonai senatoriai, bet didokas skaičius ir demokratų.

Iš Maskvos ateinančios žinios sako, kad Sovietų Sąjungos komunistų partijos politinis biuras jau patvirtino sovietų vadų ir prezidento Niksono Kremliuje pasirašytas sutartis. Komunistų partijos pirmasis sekretorius Leonidas Brežnevus ne tik informavo politinio biuro narius apie pasitarimų eigą, privertė juos patvirtinti jau pasirašytas sutartis ir įpareigojo vesti pasitarimus kitiems susitarimams.

Patyręs Chicago's Daily News korespondentas Joseph Kraft, kartu su prezidentu Niksonu buvęs Maskvoje ir turėjęs progos pasikalbėti su keliais sovietų pareigūnais, tvirtina, kad komunistų partijos sekretorius Brežnevus labai sustiprins savo poziciją komunistų partijos centro komitete ir politiniame biure. Kraft patyręs, kad Brežnevus jau porą metų vedęs kovą politiniame biure dėl santykių su Vakarų Vokietija. Komunistų propagandos agentūros skelbė, kad Vakarų Vokietijoje yra susispietusi "reakcinė jėga", norinti atgauti prarastas Antrojo Pasaulinio Karo metu pozicijas. Komunistų partijos vadai netikėjo "reakcinių jėgų" esimu, bet toks tvirtinimas buvo naudingas komunistinei propagandai. Jis padėjęs konsoliduoti Rytų Eu-

MASKVOJE PASAKYTA NIKSONO KALBA

Prezidentas Niksonas 8 dienas praleido Sovietų Sąjungoje. Baigus pasitarimus ir prieš išvažiuojant iš Maskvos, sovietų imperijos valdovai leido prezidentui Niksonui gegužės 28 dienos vakarą per sovietų televizijos tinklą angliskai pasakyti kalbą. Sovietų televizijos ir radijo stotys kalbą išvertė į rusų kalbą ir ją pakartojo, bet rusiškai ji buvo gerokai išcenzūruota. Dar didesnė jos dalis buvo išbraukta iš Pravdos ir

ropos komunistų partijos, joms visoms iš Vakarų Vokietijos "grėses pavojus".

Reikalai truputį pasikeitė, kada Vakarų Vokietijos vyriausybės priešininkai atsistojo Vokietijos socialdemokratų vadovs Willy Brandt. Politbiuro nariai buvo priešingi bet kokiems pasitarimams su Brandtu, bet Brežnevus vis dėlto ryžosi pasikviesti jį į Kaukazę esančią savo vilą ir privačiai išsikalbėti apie susitarimo galimybes. Brandtas Brežnevą įtikino. Jis ryžosi imtis priemonių rizikuoti. Pirmiausia jis pašalino Ulbrichtą iš Rytų Vokietijos komunistų partijos vadovybės, nes jis buvo didelis suartėjimo su Vakarų Vokietija priešininkas. Tvirtinimas, kad Vakarų Vokietija sudarė pavojų Rytų Vokietijai jam buvo labai naudingas valdžioje išsilaikyti ir represijos priemonėms pateisinti. Politiniame biure suartėjimui su Vakarų Vokietija griežtai priešinosi Michailas Suslovas, bet Brežnevus ir jo poziciją įveikė. Ukrainos komunistų partijos centro sekretorių Šeštelą, didelį Suslovo politikos draugą, Brežnevus pavarė iš partijos sekretoriaus pareigų. Brežnevus įveikė opoziciją ir politiniame biure patvirtino padarytus susitarimus. Dabar jis rengiasi skristi į Šiaurės Vietnamą ir aiškinti Kremliuje padarytų susitarimų reikšmę. Vėliau panašius tikslams jis planuoja skristi į Artimuosius Rytus, kur taip pat bandys aiškinti naujai susidariusią tarptautinę padėtį.

Bet didžiausiu Brežnevo laimėjimu Maskvoje skaitomas prezidento Niksono pasisąžinimas netolimoje ateityje dalyvauti Europos "saugumo konferencijoje". Iki šio meto buvo kalbama apie Europos taikos konferenciją, bet prezidentas sutikęs vyksti į Europos "saugumo konferenciją". Toje konferencijoje dalyvaus ne tik Rytų, bet ir Vakarų Europos valstybės. Joje dalyvaus Sovietų Sąjungos ir JAV atstovai. Joseph Kraft šitaip praneša savo laikraščiui:

"Rusai yra įsitikinę, kad pats Brežnevus vyksta į minėtą konferenciją. Jie jau kalbą apie galimybę, kad ir Amerikos prezidentas, kuriuo jie tiki, kad bus ponas Niksonas, taip pat joje dalyvaus. Toje konferencijoje Brežnevus bus įvykdyęs didįjį savo planą — konsoliduos Antrojo Pasaulinio Karo metu pasiektus Rusijos laimėjimus ir bus pripažinta Sovietų viršenybė socialistiniame pasaulyje. Netenka stebėtis, kad Brežnevus yra patenkintas, ir kad jis stiprina savo laimėjimus Rytų Europoje ir Šiaurės Vietname". (Chicago Daily News), 1972 m. birž. 2 d., 10 psl.)

Jeigu prezidentą Niksoną patarėjai įtikino, kad svarbesnė yra Europos saugumo konferencija, negu taikos konferencija, tai tada iš tikrųjų Brežnevus gali džiaugtis. Vakarų pasaulis visą laiką tikėjosi, kad Antrąjį Pasaulinį Karą baigs karą laimėjusių valstybių taikos konferencija, bet iki šio meto tokios konferencijos laimėtojai negalėjo susaukti, nes Sovietų Sąjunga taikos konferencijai buvo priešiną. Sovietų Sąjunga, susitarusi su Hitleriu, Antrąjį Pasaulinį Karą pradėjo, todėl ir nenori taikos Europoje. Sovietų Sąjungos valdovams rūpi konsoliduoti Antrojo Pasaulinio Karo metu padarytus užkariavimus, todėl jie tikrai tekalba apie saugumą.

kitų sovietinių laikraščių. Čia J. Pr. išvertė visą prezidento Niksono kalbą, atmušę gegužės 29 dienos New York Times laidą.

"Aš giliai vertinu šią jūsų valdžios man suteiktą progą pakalbėti betarpiškai į Sovietų žmones — perduoti jums draugingumo pareiškimą nuo Jungtinių Valstybių žmonių ir pasidalyti su jumis kai kuriomis mano mintimis apie santykius tarp mūsų abiejų kraštų ir apie kelią į taiką ir progresą pasaulio lyje.

Šis mano ketvirtas vizitas Sovietų Sąjungoje. Per tuos vizitus aš įsigijau didelę pagarbą Sovietų Sąjungos žmonėms — jūsų įėjai, jūsų geraširdiškumui, jūsų ryžtingumui, jūsų kultūros paveldėjimo įvairumui ir turtingumui ir jūsų dideliems atsiekimams.

Geresnių santykių siekiant

Per trejus metus būdamas savo pareigose vieną iš pirmųjų tikslų turėjau nustatyti geresnius santykius tarp Jungtinių Valstybių ir Sovietų Sąjungos.

Mūsų abiejų kraštai turi daug ko bendro. Svarbiausia, tai, kad mes tarp savęs niekada nekariavome. Priešingai, milijonuose širdžių abiejose mūsų šalyse tebėra stiprus atminimas kaip jūsų kareiviai ir mūsiečiai 1945 metais prie Elbės upės glėbėsiavosi. Turiu viltį, kad tas atminimas gali patarnauti kaip inspiracija Sovietų ir Amerikos kooperavimui 1970 metais. Kaip didžiosios valstybės, mes kartais būsimė varžovai, bet niekuomet neturime būti priešais.

Ąankstybesnį vizitai

Prieš tryliką metų lankydami jūsų kraštą kaip viceprezidentas, aš kalbėjau į Sovietų Sąjungos žmones per radiją ir televiziją, kaip kad kalbu ir jūš šį vakarą. Tuomet aš pasakiau: "Lentyniuokim taiklingai ne tik gaminant geriausius gaminius, bet paruošiant mūsų žmonėms geresnį gyvenimą. Bendradarbiaukime tirdami pasaulio erdves... Mūsų siekis te nebūnie kitų žmonių nugalėjimas, bet tebūnie visos žmonių nugalėjimas bado, skurdo ir ligų, esančių bet kur pasaulyje". Mūsų šios savaitės susitikimuose mes pradėjome kalbėti apie tokias viltis stengtis įgyvendinti.

Mums čia atvažiavus nieko netrukus pirmadienį popietį Maskvoje truputį palijo šilta lietus, kurį, kaip man sakė, čia vadina "grybų lietus" — šiltas lietus su saulės prošvaisiais, kas paskatina grybus augti ir dėlto yra skaitomas geru ženklui.

Gegužės mėnuo grybams yra dar per ankstybas; tačiau kas išaugo mūsų pasitarimams progresuojant, yra dar geriau: tai toli siekiantys susitarimai, galį atvesti į geresnį gyvenimą abiejų tautas ir į geresnes galimybes viso pasaulio taikai.

Išvardinti susitarimai

Mes susitarėme dėl bendrų žygių erdvėse.

Mes susitarėme dėl bendradarbiavimo aplinkai apsaugoti, sveikatos srityje pažangai daryti ir dėl bendro darbo mokslo ir technologijos srityje.

Mes susitarėme dėl priemonių išvengti incidentų jūrose.

Mes įsteigėme komisiją prekybai tarp mūsų šalių plėsti.

Visų svarbiausia, mes padarėme pirmą istorišką žingsnį strateginiams ginklams apriboti.

Ginklų kontrolės susitarimas nėra kad duotų vieni kurtai pusei pirmenybę prieš antrąją. Mūsų abiejų šalių yra stiprios. Kiekviena respektuoja antrosios įgalį. Kiekviena tiek pajėgios, kiek yra reikalinga savo nepriklausomybei apginti.

Visi gali būti laimėtojai

Bet nekontroliuojamose ginklavimosi varžybose tarp dviejų didžiųjų valstybių laimėtojų nebūtų, o būtų tik pralaimėtojai. Tad drauge nustatant (ginklų) apribojimą, abiejų mūsų valstybių žmonės ir visų tautų žmonės gali būti tik laimėtojai.

Jei mes laikysimės tos pačios svarbaus tikslo siekimo dvasios, kokia viešpatavo mūsų diskusijose šią savaitę, tai tie susitarimai gali atvesti mus į naują bendradarbiavimo kelią mūsų tautų ir visų tautų labui.

Yra senas priežodis, kur sakoma: "Su žmogum taikinkis, su savo nuodėmėmis ginčy-kis".

Sunkenybės ir nedorybės, kurios persekioja visus žmones visose tautos — jos ir jos viešos yra, prieš kurias mes turime kariauti.

Koks turi būti tikslas

Žiūrėdami į taikos galimybes mes matome, kad esame padarę žymų progresą, sumažinamį galimas tiesioginio konflikto tarp mūsų galimybes. Tačiau istorija mums sako, kad didelės valstybės dažnai buvo įtraukiamos į karą pačios tokio tikslo neturėdamos, dėl mažesniųjų tautų tarpusavių konfliktų. Kaip didžiosios valstybės mes galime ir turime panaudoti savo įtaką kad viso to išvengus.

Mūsų tikslas turėtų būti atgrasinti nuo agresijos kitose pasaulio dalyse ir ypatingai tarp mažesniųjų valstybių, kurios iš

mūsų laukia vadovybės ir pavyzdžio.

Didžiosios valstybės turi didelę atsakomybę. Kai žmogus vaikšto milžino žingsniais, jis turi būti atsargus kur jis kelia savo koją. Tikra taika yra galima tik tada, kai ir silpnasis yra tiek pat saugus kaip stiprusis.

Juo turtingesnės ir galingesnės darosi mūsų šalys, juo daugiau jos gali netekti dėl karo ar karo grėsmės bet kur pasaulio lyje.

Kalbant apie Jungtines Valstybes, aš galiu štai ką pasakyti: Mes negeidžiame nė kieno teritorijos, mes neieskome jokių dominijų ant kitų tautų. Mes siekiame teisės gyventi taikoje — ne tik patys sau, bet ir kitiems žmonėms šioje žemėje.

Jėgą skirti taikai

Mūsų jėga bus naudojama taikai palaikyti, o ne jai sunaikinti; tik jai ginti, o ne jai sugriauti.

Jokia valstybė, kuri negrasi savo kaimynams, neturi ko bijotis iš Jungtinių Valstybių pusės.

Sovietų piliečiai dažnai manęs klausia: "Ar tikrai Amerika nori taikos?" Aš manau, kad mūsų veiksmai tą klausimą daug geriau atsako, negu žodžiai galėtų padaryti.

Jei mes nenorėtume taikos, mes nebūtume visu milijonu vyrų sumažinę mūsų ginkluotą pajėgą — beveik visu trečdaliu per praėjusius trejus metus.

Jei mes nenorėtume taikos, mes nebūtume tiek įtemptai pasidarbavę, siekdami sutarties branduoliniams ginklams apriboti, susitarimui dėl Berlyno atsiėmimo, taikai Viduriniuose Rytuose išlaikyti, geresniems santykiams su Sovietų Sąjunga, su Kinų Liaudies Respublika ir su visomis pasaulio tautomis nustatyti.

Mrs. Nixonienė ir aš jaučiamės labai laimingi turėję progą aplankyti Sovietų Sąjungą ir pažinti Sovietų Sąjungos žmones — tokius draugus ir vaizdingus, tiek narsius ir tiek stiprius.

(Bus daugiau)

VINCAS ŽEMAITIS

Lietuviški vandenvardžiai ir pilkapiai

Nuo Vyslos iki pat Maskvos

10

Geografinis Lenkijos karalystės 1887 metų žodynas Lietuvos tikrąsias etnografines sienas nurodo einančias per Nemuno ir Neris (Vilijos) aukštupius, kas reiškia, kad Lietuva apėmė visą Žemaitiją ir visus plotus nuo Rytprūsių sienos — anapus Suvalkų, Gardino ir Vilniaus. Pavyzdžiui, švenčionių apskritys, to pat šaltinio duomenimis, etninio žvilgsniu sudarė lietuvių gyventojų masę: lietuvių 1859 metais buvo 82 procentai, gudų — 6,5 proc., pagaliau lenkų — 5,5 proc. ir žydų — 3,4 proc. 1887 metais siena tarp lietuvių ir gudų gyventojų buvo Pastovis, anapus Svirų ir Mikaliskės. Į rytus nuo šios linijos turėjo būti gudai, ir vakarus — lietuviai. Vilniaus žemės ir Vilniaus miestas yra seniausia ir svarbiausia lietuvių tautos buveinė (lopšys). (2).

Istorijos magistras K. Stalsas, savo plačiame, kruopščiai surinktais istoriniais ir statistikos duomenimis paremtame veikalė: "Latvių ir lietuvių rytinių sričių likimas". Čikaga, 1958, 172 psl.

rašo: "No tas redzams, ka tos Vilnas un Grodnas gub. aprinkos, ietilpst Lietuvos valsts robežas pirm polu okupacijai 1920 g. oktobri, lietuviešu ir absoltitais vairakums.

Vilnas gub. Traku aprinki ir 93,4%, švenčionu apr. ir 86,9%, Lidas apr. ir 63,2 %, Ašmenas apr. ir 57,7 lietuvišu. Grodnas gub. Grodnas aprinki ir 63,0% lietuvišu".

(Tai pasako, kad tose Vilniaus ir Kauno gubernijos apskrityse, esančiose Lietuvos valstybės sienoje, prieš lenkų spalio mėn. 1920 metų okupaciją, lietuvių yra absoliuti dauguma. Vilniaus gub. Trakų apskr. yra 93,2%, švenčionių apskr. yra 86,9%, Lydos apskr. yra 63,2%, Ašmenos apskr. yra 57,7% lietuvių. Gardino gub. Gardino apskr. yra 63,2% lietuvių.)

Šį gerai moksliskai ir dokumentuotai paruoštą istorijos magistro K. Stalsas (gyvenusio Vilniuje) veikalą apie Lietuvos rytų ir pietų etnines sienas būtinai mums reikėtų turėti lietuvių ir anglų kalba.

8. Dabar pereikime į lietuvių tautos etnines žemes Vakarose. Praeitais metais (1971) pasirodė du svarbesni jos lietių veikalai. 1). Martynas Gelžinis "Klaipėda Ordino valdžioje, 1252 — 1525. Ji buvo spausdinama "Naujienu" dienr. atkarpoje rugs. m. 8 iki spalio 30 d. 1971 (viso 47 atkarpos).

2). Dr. Juozas Jakštas, "Maž. Lietuvos apgyvendinimas iki XVII amžiaus pabaigos". Roma. 1970. 126 psl. atspaudas.

Nors M. Gelžinis apsiriboję Klaipėdos pilies (miesto) istorija, bet turėjo progos šiek tiek paliesti jos apylinkės senus gyvenvietes žemaitis, taip pat aptarti kuršius, kurie dėl menko tarmės skirtumo nuo žemaičių, jei būtų patekę projektuot (krikšto sąlygose 1359) Algirdo Kestučio Lietuvos valstybės, šiandien būtų buvę ne latviai, bet lietuviai. M. Gelžinis dokumentais įrodė, kad lietuviams — žemaitiams nuo senų laikų priklausė Baltijos pajūris į pietus nuo Bartuvos (Livos) upės su Klaipėda ir Kuršių mariomis (Litawische Seiten). Reikia tikėtis, kad šią gerai paruoštą ir mums svarbią Baltijos pajūrio studiją su Klaipėdos uostu pasirūpins išleisti atskiru leidiniu mažlietuvių organizacijos, talkininkaujant jūrų skautų dainiui.

Prie dr. J. Jakšto studijos tenka apsisotiti truputį ilgiau. Prakalboje autorius rašo, kad "studijos tikslas paryškinti Mažosios Lietuvos vakarines sienas pagal istorinius šaltinius... Iš seniausių Maž. Lietuvos gyvenviečių stengtasi išvesti jos vakarines sienas". Perskačius šią "jakštiską" kruopštumą ir nuoseklumą įmančiai parašytą studiją, liko įspūdis, kad autoriui rūpėjo ne tiek lietuvių etninės sienos, bet, kaip ir pats jos titulas rodo, apgyvendinimas is-

torijos eigoje žemių. Dusburgo užskaitytų prūsiskomis kiltimis — nadruvių ir skalvių. Dr. J. Jakštas, atrodo, laikosi vokiečių (pav. Toepfeno) apibrėžtą sieną: apytikriai Deimenos — Priegliaus — Alnos vakaruose ir Unguros — Goldapės pietuose. Tai jis skaito Maž. Lietuva ir šiam plote nagrinėja lietuvių seną buvimo ir jame ūkišką kūrimąsi. Derindamas įvairias nuomones jis pagrįstai įrodo, taip nadruvių, taip skalvių buvus autochtonais lietuviams. Iš tiesų, galėjo tai būti ne kiltys, o geografiniai pavadinimai.

Galia, kad autorius paliko už borto lietuviškumo klausimą samų (žemių), baltų ir suduvių, gal būt "tarp prieštaraujančių nuomonių pasirinkęs vidurio kelią" (žr.: prakalba). Bet ar tai teisinga? Istorinė tiesa nedaloma. Vokiečių apibrėžtą "Klein of Preussisch Litauen" sąvoka mums tektų žymiai praplėsti. Dėl to turbūt ir Lietuvos Tyrimo Institutas šią autoriaus studiją išleisti savo leidiniu atsisakė.

Kaip minėjau, šio dr. J. Jakšto veikalo pagrindą sudaro nagrinėjimas Maž. Lietuvos apgyvendinimo (kolonizacijos). Būtent, ar turėjo kurios nors reikšmės šiai kolonizacijai atbėgusios iš Didž. Lietuvos paskiros baudžiauninkų bei politiniai persekiojamų šeimos? Tai turinčiai lemiamos reikšmės kolonizacijai, ką nektur vokiečiai, ypač naciai, stengiasi įrodyti ir pabrėžti. Išnagrinėjęs šiuo klausimu dau-

gelio tyrinėtojų kontraversines nuomones, autorius priejo pagrįstos išvados, kad Maž. Lietuvos apgyvendinimas vyko vidaus kolonizacijos keliu ir atbėgusieji iš kitur čia jokios ypatingos reikšmės neturėjo. Tik autorius išvadoje (46 psl.) neaiškūs išsitarimas: "kaip iš senųjų prūsiskų kiltelių išsivystė Mažoji Lietuva", atrodo, griautų ankstesnius autorius teigimus. Dr. J. Jakštui priklausio pagarba už tai, kad jis nors ir labai atsargiai pasisakymas prieš dr. Z. Ivinskio ir dr. A. Salio ju disertacijose pronacines šiuo klausimu tezes, jas pagrįstai ir dokumentuotai sugrįžė. Daug aiškiau ir kategoriškiau jas nuvertino Maž. Lietuvos istorijos žinovas — Martynas Gelžinis str.: "Ar gali prof. dr. Ivinskis parašyti bešališkai Maž. Lietuvos istoriją? (žr.: "Naujienu" 1971. VI. 24. — VII. 8.).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIONAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Resid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą,
jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3 val. vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
640 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEillock 4-5649
Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5 val.
ir sešadieniais, tikrai susitarus.

Rez: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRIAUCELIUNAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
6132 So. KEDZIE AVE.
Telefonai: WA 5-2670
Neatsiliepūs — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MIESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VYDAS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir seš-
adieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seš-
adien. 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumonas, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEillock 4-2123
Resid. telefonai: GILson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatų, protezų, med. ba-
dai. Speciali pagalba kram-
tiesiems (Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8 Sešadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

IV-TOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Rengėjų komiteto rūpesčiai

Vos mėnesiui laiko likus iki
Tautinių šokių šventės, Rito-
nės Rudaitienė, rengėjų komi-
teto informacijos vadovė, su-
šaukė gegužės 31 d. Teodoro ir
Ritonės Rudaičių rezidencijoje
spaudos bendradarbius, pa-
pasakoti jiems apie artėjančios
šventės parengiamuosius dar-
bus ir rūpesčius. Ji nusiskun-
dė, kad dar labai nedaug tau-
tinių pasiūlė atvykstančiam
jaunimui nakvynės. Nuo bir-
želio 3 d. Jaunimo centre at-
daryta šokių šventės būstinė,
kurioje nuo 10 val. ryto iki 9
val. vakaro (savaitgaliais iki 4
val. v.) budės Vida Kriaucė-
liūnaitė. Jai galima pranešti
apie nakvynės tel. 476 — 0007.
Šventės komitetas prašo visu-
menės atidaryti jaunims šo-
kėjams savo pastogių duris.

R. Rudaitienė toliau papasa-
kojo apie šokių šventės pro-
gramą.

Penktadienis, Birželio 30 d.
6 v. vak. International Am-
phitheatre įvyks vaikų repeti-
cija.

Seštadienis, Liepos mėn. 1 d.
9 v. ryto International Am-
phitheatre repeticija vyresnie-
siems.

12 v. Pietūs nemokamai.
1 v. p. p. Visų šokių genera-
linė repeticija.

7 v. vak. Oficialūs šokių šven-

tės atidarymas Jaunimo Cėn-
tro sodelyje, kurio metu bus
pakelta vėliava, padėtas vai-
nikas ir uždegtas akurkas.

8 v. vak. Koncertas Maria
High School Auditorijoje. Pro-
gramą atliks specialiai iš už-
sienio pakviesti dalyviai. Kon-
certo bilietai kainuos 5, 4, 3 ir 2
doleriai. Bilietai šokėjams pra-
šome užsisakyti iš anksto pas
koncerto rengimo komisijos
pirmininką A. Modestą — 5217
So. Latrobe Ave., ILL. 60638.
Telefonai: 312-582-1944. Nuo bir-
želio 2 d. bilietai gaunami
"Marginuose".

Sekmadienis, liepos mėn. 2 d.
2 v. pp. International Am-
phitheatre įvyks Laisvojo Pa-
saulio Lietuvių IV-toji Tauti-
nių šokių šventė.

6 v. vak. Tosė pačiose patal-
pose ruošiamas banketas šokių
mokytojams pagerbti. Gros
du orkestrai: jaunimui ir vy-
resniesiems. Bilietai šokėjams
i banketą ir šokius 6 doleriai.

Vadovams nemokamai. Vi-
šioms kitoms — 12.50 dolerių.
Jaunimui, nedalyvaujančiam
bankete, įėjimo kaina į šokius
— 2.00 doleriai. Bilietai į
banketą, kaip anksčiau buvo
pranešta, prašome užsisakyti
iš anksto pas banketo rengimo
komisijos pirmininkę p. Sofiją
Džiugienę, 7240 So. Mozart Ave.,
Chicago, ILL., tel. 312-925-
3682. Bilietai tik į šokius bus
gaunami prie įėjimo.

Papildomos informacijos:
Nakvynėmis ir transportaci-
ja rūpinasi nakvynių komisija,
kurios pirmininkas yra Kaspas
Radvila 6831 So. Maple-
wood Ave., Chicago, ILL. 60629,
tel. 312 — RE 7-5436.

Toliau informacijos vadovė
pabrėžė, jog labai svarbu, kad
gerai pasisėktų koncertas prieš
šokių šventę, nes komitetui dar
labai trūksta lėšų šokėjams iš-
tolimųjų kraštų atgabinti. Iki
šiol į šventę užsiregistravo 50
jaunimo grupių su 1,500 šokė-
jų. Mažųjų šokių — lituanis-
tinių mokyklų mokinių — už-
registruota 500.

Toliau Algis Modestas pain-
formavo susirinkusius apie
koncertą šokių šventės išvaka-
rėse. Koncerte atskirai pasiro-
dys tolimieji svečiai iš Argen-
tinijos, Urugvajaus, Brazilijos
ir V. Vokietijos. Bė tu grupių
dalyvaus garsūs V. Vokietijos
slagerinės muzikos žvaigždė
Lena Valaitytė, kuri net siun-
čiama Vokietijai atstovauti i
tarptautinius koncertus. Daly-
vaus ir jaunų Londono, Onta-
rio merginų kvartetas "Rasa".
Visa programa neužtruks il-
giau kaip 1.45 val.

Apie savo specifinius rūpe-
sius kalbėjo dailininkas Adol-
fas Valeška, papasakodamas,

Vatikanų šveicarų gvardijos naujas kareivis, kairėje, prisiekia iš-
kilmingose ceremonijose sauginti savo pareigas. Nuo 1506
metų popiežius saugo šveicarai, katalikų kantonuose, verbuojami
vyrai. Sakoma, kad iš spalvingos uniformos buvo sukurtas garsus
skulptoriaus Michelangelo.

kaip sunku yra be didelių lėšų
dekoruoti tokią "daržinę",
kaip Amphiteatro didžioji sa-
lė. Praeityje spaudoje yra ra-
šę įvairių meno kritikų, pei-
dami dekoracijas, tačiau ne-
įsigilindami į darbo komplika-
cijas. Be unijos darbininkų
nieko negalima dirbti, o jų
imamos algos yra nepakelia-
mos rengėjams. Taip tenka
tenkintis pačiu minimumu lė-
šų. Šiais metais nutarta atlikti
visus efektus spalvotomis švie-
somis, kas irgi nebus pigu.

Dailininką papildė Česlovas
Rukuiža, apšvietimo specialis-
tas. Jis nurodė, kad vietoj pra-
eityje toje salėje naudotų ke-
turų didelių ir dviejų mažų
lempų bus naudojama 10 di-
delių ir 14 mažesnių. Šviesų
operatoriai irgi nemažai kai-
nuos, tačiau vis pigiau, negu
didesnio masto salės dekoravi-
mas. Šviesų žaidimas bus de-
rinamas su šokių judesiais ir
sū muzikos garsais, kas su-
dail. Valeška bus rūpestingai
derinama ir repetuojama.

Komiteto izdininkas I. Pe-
rauskas nurodė, kad šventės
samata nebus pilnai padengta,
jei bus parduoti ir visi šventės
įėjimo bilietai. Jis prašė spau-
dos atstovų priminti buvusių
švenčių remėjų ir mecenat-
ams, kad ir šį kartą be jų au-
kų nebus galima išsiversti. Jis
ragino visus iš anksto pirkti
bilietaus, nes jie jau juda ir iki
šventės dienos gali būti visi iš-
parduoti.

Paskutinis žodis į spaudos at-
stovus tarė komiteto pirminin-
kas dr. L. Kriauceliūnas, pa-
dėkodamas poėmams Rudai-
čiams už vašingą žurnalistų ir
komiteto narių priėmimą ir
dėkingas sąlygas šiam pasi-
kalbėjimui. Pirmininkas pri-
tarė izdininkui, kad po visų
įplaukų šventės rengėjams dar
gali pritrūkti apie 15,000 dol.
"Tekas prašyti vėl aukų", liū-
dinai kalbėjo dr. Kriauceliūnas.

Grupės, kurios pajėgia patios
užsimokėti visą kelionę, bus
prašomos taip ir padaryti. Iš
šventės banketo komitetas pen-
to nelaukia, nes šokėjams bus
bilietai duodami žemiau savi-
kainos. Dėl to skirtumo turės
padengti suaugusieji banketo
dalyviai ir svečiai. Dr. Kriauceliūnas, atsakydamas į prie-
kaštus, kodėl prieš pat šven-
tę dar rengiamas atskiras kon-
certas, nurodė, kad iš tolimos
Brazilijos, Argentinijos, Urug-
vajaus ar Vokietijos atva-
žiuojantį jaunimą norima spe-
cialiai išskirti iš tikrąsias
amerikiečių ir kanadiečių
masės. Toliau švečiai taip
rūpestingai rūšiuoti šventei,
kiel dėl specialiai "atlietuve-
ja", mokosi kalbos, skaito

Lietuvos istoriją, kad komi-
tas pasiryžė juos specialiai pa-
gerbti, pristatyti juos Čikagos
visuomenėi, kuri, neabejoja-
ma, atvyks pažiūrėti kitų val-
stybių lietuviškojo jaunimo. Ji
gaus visus nemokamus atsilanky-
mas ir šiltas priėmimas neabe-
jotinai pradžiuojanti ir sustip-
rintų lietuviškojo dvasioje.

Dr. Kriauceliūnas apsidžiau-
gė gavęs žinią, kad ir iš Angli-
jos atvyks nedidelė šokių gru-
pė, kurią Čikagoje globos An-
glijos Lietuvių klubas.

Pirmininkas pastebėjo, kad
šiais metais šventėje dalyvaus
daug žymių politikų, tačiau
jokių kalbų nebus, pasitenki-
nant tik trumpų atidarymo ir
uždarymo žodžiu. Valdas Adam-
kas sutiko globoti ir pavaišinti
užsieniečius svečius šventės
metu. Prie Jaunimo Kongreso
parodų dar organizuojama ir
lietuvių tautinių drabužių pa-
roda, kurią ruošia ponios ši-
lingienė ir Veselkienė. Šven-
tės pranešėjomis numatytos L.
Virbickaitė iš Kanados ir J.
Kriauceliūnaitė iš Čikagos.

Šventės propagandą anglų
spaudoje tvarko J. Jonikaitė.
Paskutiniu metu į šventės ko-
miteto darbus uoliai įsijungė
Nijolė Diminskaitė.

Po visų pranešimų spaudos
atstovai apipylė kalbėjusius
įvairiais klausimais ir sugėsti-
mams, o jaunieji šeimininkai
vaišino svečius savo jaukiame
name ir šeiminiuko Teodoro
sumaniai įrengtame rūsyje, iš
kurio žurnalistai nėnėromis
skirstėsi.

A. P.

Susirinkimų ir pranešimų

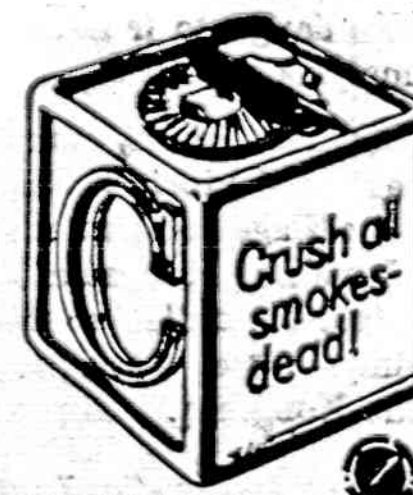
PRANEŠIMAI

— Lietuvių Moterų Piliėjų Lygos
pusmetinis susirinkimas įvyks se-
kmadienį, birželio 4 d. 1.00 val. popiet
Lietuvių Auditorijos mažojoje salėje.
Narės prašomos atsilankyti laiku, nes
yra daug svarbių reikalų aptarti. Po
susirinkimo bus vaišės. E. M. M.

— Chicago Lietuvių "Kestuožio"
Patalpos klubo mėnesinis narių susi-
rinkimas įvyks sekmadienį, birželio
mėn. 4 d. 1.00 val. popiet Hollywood
svetainėje, 2317 W. 43rd St.
Ta pačia proga klubo valdyba
praneša, kad nei liepos, nei rugpiu-
čio mėnesiais susirinkimo dėl vasa-
rio atostogų nebus. Turintieji ko-
kiu nors reikalu prašomi kreiptis pas
Finansų raštininką Leoną Giniotį,
2222 W. 24th St., tel. 376-3890.

— Utenos Apskritis klubas rengia
pikniką sekmadienį, birželio 4 dieną
Kay sode, prie Tautinių kapinių. Pra-
džia 12 val. Gros geras orkestras.
Prašomi visi atsilankyti ir praleisti
linksmai laiką su uteniškiais.

— Bridgeporto Lietuvių Namų Sa-
vininkų Dr. J. pusmetinis susirinki-
mas įvyks antradienį, birželio mėn.
6 dieną Lietuvių Auditorijoje, 3133 S.
Halsted St., 7.30 val. vak. Visi nariai
ir narės kviečiami į susirinkimą, nes
yra daug svarbių reikalų aptarti,
taipgi per vasarą susirinkimų nebus.
Po susirinkimo bus vaišės.
A. Kaulakis, rašt.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJENAS"

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausias gėles ir vaivaišas, ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1226

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELININKAS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriat

MAZEIKA & EVANS

6445 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽOSIOS VISTA

REpublic 7-3600

REpublic 7-8461

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS

GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Telefonai: YARd 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARd 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARd 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YARd 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd ST.

Phone Commodore 4-2228

South Holland, Illinois

TRUMPAI

— Šių metų birželio 1 dieną atspausdintas Petro Stravinsko spalvingojo Colorado serijos 15-tasis straipsnis "Informacijos ir sugestijos turistams". Straipsnyje per neapsisūrijimą praleistas autorius parašas. Šiomis dienomis pasirodys šių naudingų straipsnių papildomoji tąsa.

— Pirmadienio Naujienose bus atspausdinta poeto Laureato aprašytas Gintauto bėdos.

— Sen. Frank D. Savickas (D-27) padėjo praversti SJR 62 rezoliuciją vieninteliui senatoriui Esther Saperstein Illinois senatėje, kad būtų priimta 27-ta konstitucijos pataisa dėl lygių teisių socialiniame, kultūriniame

ir ekonominiame gyvenime. Ta rezoliuciją dabar turi paremti kongreso dauguma ir ratifikuoti numatytas pataisas.

— Antanas Kučys, žurnalo "Varpas" redaktorius, baigia rinkti medžiagą naujam numeriui. Jame bus straipsniai Jaunimo Metų temomis ir žinios bei mintys apie besitartinantį Jaunimo Kongresą.

— Marius Žiaura, So. Boston, Mass., išrinktas atstovu į Jaunimo kongresą. Jis priklauso Skautų Vėjų organizacijai ir Tautinių šokių grupei, eidamas išdinko pareigas, yra LB Jaunimo sekcijos pirmininkas ir Jaunimo informacijos centro redakcijos narys.

— Marcela Valantas, ilgametė Naujienų skaitytoja iš Bridgeport apylinkės, išvyko į Kosary slaugymo bei poilsio namus, Tully Park, Ill.

— Povilas R. Gudonis ir Kenneth Dage gavo Lietuvių Prekybos Rūmų 500 dol. stipendiją. Per LPR organizaciją 1000 dol. stipendijas paskyrė sen. Frank D. Savickas ir Antano Milaucko našlė iš Worth, Ill. Jas gavo Michael Minieka ir Neringa Pececkaitė. Stipendijos įteiktos metiniame LPR bankete.

— Trečiasis tradicinis BATUNO Baltijos Festivalis šiemet įvyks rugpjūčio 12 d. New Yorko esty parke, Lon Islande. Iš šį kartą festivalio progą bus išleistas specialus suvenyrinis leidinys, kurį nemokamai gaus visi atvykę į šią pabaltiečių šventę. Šio leidinio atspausdi-

LAIMUTE SEMETAITE-GAIGALIENE

š. m. gegužės mėn. 15 d. Prancūzijoje, Grenoble Universitete apgynė disertaciją ir gavo prancūzų literatūros daktaro laipsnį. Ji rašė apie lyrišką poetą Baff Francino meilę. Naujoji daktarė bakalauru laipsnį gavo Marietta kolegijoje, O., o magistro laipsnį gavo Illinois State University, kur jos vyras Dr. Vytautas Gaigalas dėsto prancūzų literatūrą.

nimo išlaidoms padengti yra reikalingi rėmėjai. Kas norėtų paremti jo išleidimą su skelbimais ir pareikšdami šiam festivaliui, prašomi kreiptis į BATUNO įstaigą, 2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y. 10465 — Telef. (212) 828-2237.

— PLJK nakyvinių komisija suradimui atvykusiems į kongresą jaunuliams nakyvinių naudoja įvairias priemones. Ši sekmadienį (birželio 4) tarp 10 ir 1 val. Jaunimo Centre rengia kavutę tiems, kurie gali suteikti nakyvines arba nori daugiau informacijų nakyvinių suteikimo reikalui. Visi kviečiami. Nakyvinių komisijai surasti reikiamą skaičių nakyvinių yra gana sunku, bet ryžtin-

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas, sav.

Nuo 7 ryto iki 8:30 val. vak.
TASISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitais ir sažiningais darbas, kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9533 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

Lietuvių spaustuve
COMMUNITY INSTANT PRINTERS
Greitai, gražiai ir pigiai spausdina viską. Skambinkite ir sužinosite mūsų prieinamas kainas tel. (312) 778-1970
2951 W. 63 St. — Chicago, Ill. 60629.
KRUMPLIS ir STULPINAS

LIETUVIO BATŲ TAISYMO DIRBTUVĖ
4612 So. Paulina St.
(Town of Lake)
Dirba 6 dienas savaitėje. Pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Kitas dienas nuo 9 ryto iki 6 val. vak. Atvežus iš toliau, gaus nuolaidą. Darbas garantuotas.

STASYŠAKINIS
TEL: Yards 7-9107

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69TH STREET
Tel: REPUBLIC 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-4775
(Currency Exchange Įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-up ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9322

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Spaustuveje dirbęs gali tuojau pradėti darbą, o spaudos darbus pramokli norintis sveikas vyras bus pamokytas vartoti mašiną. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Darbas nuolatinis, maloni darbo aplinka.

Darbo dienomis prašome kreiptis į administraciją nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Telefonuoti prašome HA 1-6100, o rašyti tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

FOREMAN

For wire shop.

Salary open.

After 7 P. M. call 677-1252

TRUCK DRIVER

Experienced semi-trailer and tractor driver. References.

Over 25 years. Married.

533-3162

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

RELIABLE WOMAN WANTED

to care for elderly gentleman. Live in.

5 day week. Own room. Light cooking

— light housekeeping. Salary open.

Good home for right person. References

436-1014 or 776-8523.

7:00 P. M. to 9:00 P. M. and weekends.

VIRĖJA

Turi būti patyrusi. Reikalingos rekomendacijos. Arčiau šiaurinės Chicago apylinkės. Dreijų suaugusių šeima.

Yra daugiau tarnautojų.

Tel. DE 7-5483

SOUTHWEST LUNCHEON WAITRESSES

For High Class Restaurant.

10:30 A.M. to 3:00 P.M. — days.

No Sat. or Sun. — Tray Service.

CALL 927-5580

COMPANION

to 1 lady. Light cooking.

Driving necessary. Live in.

Other help. Top salary. Must be able to speak some English.

References. Tel. UN 4-5057

CEMETERY LOTS FOR SALE

Kapinių sklypai pard.

LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE

geroje ir gražioje vietoje, par-

duodamas 4 kapams sklypas

už 600 dol.

Tel. 325-4833

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIŲ BUTAS

su baldais. 1-mam aukšte iš kiemo. Suaugusiems.

6541 So. CAMPBELL AVE.

Skambinti WA 5-6816.

IESKAU NUOMOTI 4 ar 5 kambarių

Butą Bridgeporte.

Skambinti FR 6-2134.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

MARQUETTE PARK AREA

Deluxe 2 story brick building with 6

room apartment up and large store

down. Enc. garage.

\$61,500.

McKEY & POAGUE

HE 4-4300

MAISTO KRAUTUVĖ SU MŪRINIŲ NAMU

2 mašinų mūrinis garažas. Centrinis

oro vėsinimas. Krautuvė gerai įren-

ta su prekėmis Marquette Parke.

Tel. 471-1337

Americans to Free Captive

Nations organizacija birželio 11,

Commodore viešbutį, New

Yorke rengia simpoziumą te-

ma "Pavergusių Tautų mani-

festacija prieš Rusijos komu-

nistų imperijos vykdomą geno-

cidą ir rusifikaciją". Kalbėto-

jais pakviesti: Lady Malcolm

Douglas — Hamilton, Committee

to Unite America pirmininkė;

John M. Fisher, American Se-

curity Council pirmininkas ir

Kęstutis K. Miklas, UBA-BAT-

UNO prezidentas. Simpoziumo

pradžia 3 val. p. p. Po sim-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOŠIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

PATOGUMAI IR LAIMĖ —

\$24,500

6 kambarių Colonial tipo mūras su

didele nauja virtuve ir įmontuotomis

virimo bei kepimo krosnimis joje,

1 1/2 vonios, naujas 2 mašinų garažas

su radio durimis, pilnas beismantas.

Savininkas yra tarnybiniai perkeli-

amas ir yra priverstas dabar parduoti

tik už \$24,500. Labai gera apylinkė

netoli 71mos ir Francisco. Paimkite

ta bargena savo šeimos gerovę.

Skambinkite stebukladariui.

Skambinkite MICHAELIS dabar.

Kalbame lietuviškai.

254-8500

TONY POWELL

(Povilonis)

REAL ESTATE BROKER

2749 West 63rd Street

CHICAGO, ILL. 60629

434-3400 or 735-1968

PIRKITE DVI AR TRYS ŠEIMOS

nauja 8 butų namas po 3 ir 4 1/2 kamb.

\$15,000 pajamų. Mainsy ir mažesni.

Tel. HE 4-2323.

Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5551

SPECIALS APARTMENTS. 5 butai

ant 50' kampinio sklypo lietuviš-

koje apylinkėje. 2 butai po 5 ir 3

po 4 kambarius. \$516 pajamų per

mėnesį. \$46,900 su \$7,000 imokeyjumi.

SVOBODA, 2134 So. 61st Ct., Cicero

Tel. BI 2-2162 arba LA 1-7038

GROŽIS UŽ ŽEMĄ KAINĄ

Geresnės statybos ir didesnis pat-

rauklis 3 1/2 kambarių mūrinis su ma-

syvia dainete ir didele virtuve su

daug azuolinių spintelėmis. Patogi ir

geros išvaizdos Hollywood stiliaus

vonija. Beismanto grindys tinka

Shuffleboard žaidimams. 2 mašinų

garažas. Savininkas turi greitai iš-

sikelti ir bargeno kainą parduoti sku-

biai transakcijai. Į pietus nuo 63-tos

St. Mary's Star of Sea parapijos.

Skambinkite stebukladariui.

Skambinkite MICHAELIS dabar.

Kalbame lietuviškai.

254-8500

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI SEKMA-

DIENI 12-5 val. 139 Coke's Ave. —

blokas į pietus nuo 135-tos ir Archer

Ave. 3 miegamųjų mūrinių namas su

pinu beismantu, 2 mašinų mūro ga-

ražu ir 2 kraizis žemės. Prašo \$37,500.

BUD'S REALTY

Tel. 254-5551 arba 257-5542.

MŪRINIS 19 METŲ 4 miegamųjų

arti 72-os ir Fairfield. Geras. Pigus.

BROKERIS.

Tel. 778-6916

MŪRINIS — 2 GRAŽUS BUTAI

po 3 miegamus. Įrengtas rūšys. Naujos

kabinėtų virtuvės. Arti 66-tos ir

Albany. BROKERIS, PR 8-6916.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės kiur

SKLYPAS (LOTAS) DVIGUBAS

100' PLATUMO, gražiausias Beverly

Shores ant Broadway, daug medžių,

arti ežero. Parduodamas savininkui.

Tel: UN 4-1044 (Evanstone)

ir 376-5119 (Chicago).

5 ROOM FRAME HOUSE, FINISHED ATTIC.

Hot water heat. Garage. 4 acres of

land. Route 10 — 3 miles from North

Judson, Indiana.

Call 636-6137 before 1 P. M.

or 219-896-2708 anytime.

poziumo bus įvairių tautybių

pasirodymai.

John Pucėta, visų rūšių

šildymo specialistas, praneša

savo klientams, kad yra pakei-

tes savo telefoną. Reikalui

esant šaukti 925-4661. (Pr).

6 KAMBARIŲ MŪRINIS. Moderni

vonija, spintelės, karšto vandens šil-

ma gazu, 1 1/2 auto garažas. Marquet-

te Parke. \$21,900.

GRAŽUS 6 BUTŲ MŪRAS. Modern-

ios vonios. Alumin. langai. Nauja

šiluma gazu. Gerai įrengtas. Mar-

quette Parke. \$67,500.